

mus, ne infra clausuras locorum sive grangiarum A
vestrarum, ullus rapinam, vel furtum committere,
ignem apponere, hominem capere, vel interficere,
aliqua temeritate præsumat. Sane si episcopi ali-
quid ab abbatibus vestri ordinis, præter obedien-
tiam debitam, vel principes terræ contra libertatem
ordinis a prædecessoribus nostris et a nobis in-
dultam expetierit, liberum sit eisdem abbatibus,
auctoritate apostolica denegare quod petitur, ne
occasione ista prædictus ordo, qui hactenus liber
exstitit, ullatenus servitutis laqueo illigetur. Quod si
ipsi episcopi aliquam propter hoc in ecclesias ve-
stras, vel personas sententiam promulgaverint,
eamdem sententiam, tanquam contra apostolicæ
sedis indulta prolatam, statuimus irritandam.

Decernimus ergo, ut nulli omnino hominum li- B
ceat præfatum monasterium temere perturbare,
aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere,
minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare, sed
omnia integra conserventur eorum, pro quorum
gubernatione ac sustentatione concessa sunt, usi-
bus omnimodis profutura, salva sedis apostolicæ
auctoritate. Si qua igitur, etc.

Ego Urbanus, catholicæ Ecclesiæ episcopus.

Ego Conradus, Sabinensis episcopus, et Mogun-
tiæ sedis archiepiscopus.

Ego Theodinus, Portuensis et S. Rufinæ sedis
episcopus.

Ego Henricus, Albanensis episcopus.

Ego Theobaldus, Ostiensis et Velletrensis epi- C
scopus.

Ego Joannes, presb. card. tit. S. Marci.

Ego Laborans, presb. card. tit. S. Mariæ trans
Tiberim, S. Calixti.

Ego Pandulfus, presb. card. tit. XII Apostolorum.

Ego Melchior, SS. Joannis et Pauli, tit. Pamachii,
presb. card.

Ego Ardicio, diaconus card. S. Theodori.

Ego Gratianus, SS. Cosmæ et Damiani diaconus
card.

Ego Rolandus, S. Mariæ in Porticu diac. card.

Ego Petrus, S. Nicolai in Carcere Tulliano diac.
card.

Ego Radulfus, S. Georgii ad Velum Aureum diac.
card.

Datum Veronæ, per manum Transmundi Roma-
næ Ecclesiæ notarii, in Kal. Martii, etc., pontifica-
tus vero domini Urbani papæ III, anno primo.

XXII.

*Monasterii Cluniacensis protectionem suscipit et bona
quædam ac privilegia confirmat, petente Hugone
abbate.*

(Veronæ, Mart. 4.)

[Bibliotheca Cluniac., 1447.]

URBANUS episcopus, servus servorum Dei, dile-
ctis filiis HUGONI abbati Cluniacensi, ejusque fratri-
bus, tam præsentibus quam futuris, regularem vi-
tam professis, in perpetuum.

Quanto specialius ecclesia vestra nobis est, nullo

mediente, subjecta, tanto propensius ejus juri pro-
videre compellimur, ne super his, quæ rationabili-
ter noscitur possidere, processu temporis indebita
molestatione gravetur. Eapropter, dilecti in Domino
filii, vestris justis postulationibus clementer annui-
mus, et præfatum monasterium, in quo divino man-
cipati estis obsequio, ad exemplar felicis recorda-
tionis Alexandri papæ prædecessoris nostri, sub
beati Petri et nostra protectione suscipimus, et
præsentis scripti privilegio communimus. In primis
siquidem statuentes ut ordo monasticus, qui secun-
dum Deum, et beati Benedicti Regulam in vestro
monasterio institutus esse dignoscitur, perpetuis
ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Præ-
terea, quascunque possessiones, quæcunque bona
idem monasterium impræsentiarum juste et cano-
nice possidet, aut in futuro concessione pontificum,
largitione regum vel principum, oblatione fidelium,
seu aliis justis modis, præstante Domino, poterit
adipisci, firma vobis, vestrisque successoribus, et
illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus
exprimenda vocabulis: Locum ipsum, in quo præfa-
tum monasterium situm est, cum omnibus perti-
nentibus suis; prioratum S. Mariæ de Nazara cum
omnibus pertinentiis suis; prioratum S. Trinitatis
de Lentona cum omnibus pertinentiis suis, sicut
eosdem prioratus ecclesia vestra canonice possidet,
et de donatione prædicti prioratus S. Mariæ in
scripto authentico continetur, vobis et eidem eccle-
siæ auctoritate apostolica confirmamus.

Sane novalium vestrorum, quæ propriis manibus
aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis anima-
lium vestrorum, nullus à vobis decimas exigere vel
extorquere præsumat. Liceat quoque vobis clericos
vel laicos e sæculo fugientes, liberos et absolutos ad
conversionem recipere, et eos absque contradic-
tione aliqua retinere. Prohibemus insuper, ut nulli
fratrum vestrorum post factam in eodem loco pro-
fessionem fas sit, nisi arctiori religionis obtentu,
absque abbatis sui licentia de eodem discedere,
discedentem vero absque communium cautione
nullus audeat retinere. Sepulturam præterea illius
loci liberam esse decernimus, ut eorum quoque
devotioni et extremæ voluntati, qui se illic sepeliri
deliberaverint, nisi forte excommunicati vel inter-
dicti sint, nullus obsistat, salva tamen justitia illa-
rum ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora
assumuntur. Quia vero decimæ tam veteri quam
nova lege ministris ecclesiarum noscuntur esse
concessæ, sub anathematis interminatione prohibe-
mus ne ullus laicus a vobis decimas exigere vel
extorquere præsumat. Decernimus ergo ut nulli
omnino hominum fas sit præfatum monasterium
temere perturbare, aut ejus possessiones auferre
vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet ve-
xationibus fatigare, sed omnia integra conserven-
tur eorum, pro quorum gubernatione ac sustenta-
tione concessa sunt, usibus omnimodis profutura,
salva sedis apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in

futurum ecclesiastica sæcularisve persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove communita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis, honorisque sui dignitate careat, reamque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore ac sanguine Dei, et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum Judicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Ego Urbanus, catholicæ Ecclesiæ episcopus, ss.

Ego Joannes, presbyter cardinalis tit. S. Marci, ss.

Ego Laborans, presbyter cardin. tit. Calixti, ss.

Ego Pandulphus, presbyter cardinalis basilicæ XII Apostolorum, ss.

Ego Albinus, presbyter card. tit. S. Crucis in Jerusalem, ss.

Ego Melior, SS. Joannis et Pauli tit. Pamachii presb. card., ss.

Ego Adelardus, tit. S. Marcelli presb. card., ss.

Ego Conradus, Sabinensis episcopus et Mogontinus archiepiscopus, ss.

Ego Theodinus, Portuens. et S. Rufinæ sedis episcopus, ss.

Ego Henricus, Albanensis episcopus, ss.

Ego Theobaldus, Ostiensis et Velletr. episcopus, ss.

Ego Gratianus, SS. Cosmæ et Damiani diaconus card., ss.

Ego Rollandus, S. Mariæ in Porticu diaconus card., ss.

Ego Petrus, S. Nicolai in Carcere Tulliano diaconus card., ss.

Ego Radulfus, S. Georgii ad Velum Aureum diaconus card., ss.

Datum Veronæ, per manum Transmundi S. Romanæ Ecclesiæ notarii, indict. iv, Incarn. Dominicæ anno 1185, pontificatus vero domni Urbani papæ III anno primo.

XXIII.

Compositionem factam inter episcopum Sanctonensem, et monachos Aienses, super ecclesia de Rupella et quibusdam aliis in episcopatu Sanctonensi, confirmat.

(Veronæ, Mart. 4.)

[Ibid., p. 1449.]

URBANUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis HUGONI abbati et conventui Clun., salutem et apostolicam benedictionem.

Justis petentium desideriis dignum est nos facilem præbere consensum, et vota, quæ rationis tramite non discordant, effectu prosequente, complere. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, compositionem inter monachos vestros Aienses, et Petrum

archipresbyterum de Rochella, à bonæ memoriæ Bernardo quondam Sanctonensi episcopo factam, et ab utraque parte receptam, sicut in ejus scripto authentico continetur, vobis et ecclesiæ vestræ auctoritate apostolica confirmamus, et præsentis scripti patrocinio communimus, quam ad majorem in posterum firmitatem præsentibus duximus litteris adnotandam, cujus tenor talis est :

In nomine sanctæ et individue Trinitatis. Ego Bernardus Dei gratia Xanctonensis episcopus, notum fieri volo successoribus meis, et omnibus hanc chartam legentibus, qualiter discordia pacificata est, quæ inter Petrum archipresbyterum de Rochella, et monachos Aienses innata erat. Audieram enim multoties clamorem monachorum super Petro archipresbytero, quem Reignaudus Aiensis prior nobis præsentaverat in capellanum. Hic jura oblationum, quæ eis competere videbantur, ut ipsi asserabant, eis injuste subtrahebat. Quod amplius sufficere non valens, tum propter admonitionem domni Gaufridi archiepiscopi Burdegalensis, amici tamen Ecclesiæ Clun. tum propter jussionem Eugenii papæ, qui mihi hoc Remensi concilio viva voce injunxerat, satisfeci clamori et voluptati monachorum. Dicebant monachi, quod tempore Guillelmi Gardradi Xanctonensis episcopi, inter Arnaudum priorem de Ais, et Reginaudum Durannum capellanum, solebant dividere per medium oblationes, quæ in prædicta ecclesia fiebant. Hoc autem nobis testificati sunt viri fide digni, Giraudus videlicet de Alodio capellanus, Gaufridus Veritas capellanus de Castro Alione, Maurinus de Comnia, Stephanus Bernardi, et Stephanus de Fonte, ipsius ecclesiæ parochiani, Audoinus et Aimericus Aienses famuli, qui de manu ipsius capellani ad altare solebant oblationes suscipere. Horum testimonio animatus, statuimus et corroboravimus utriusque partis assensu ut oblationes, quoquomodo fierent in ecclesiæ Sanctæ Mariæ de Comnia, inter capellanum et monachos per medium dividerentur. Excepto solo nummo, quem capellanus pro capellania accipiet, si fuerit ad missam quam cantaverit. Si qua oblatio in visitatione infirmi facta fuerit capellano, ut est solus nummus, ipsius erit. Si vero infirmus de pecunia sua, aut de aliquo censu nobili ecclesiæ de Ais, aut capellano aliquod beneficium conferre voluerit, per medium dividatur. Terræ, vineæ, domus atque alia ædificia monachorum sint. Confessiones parochianorum, sive aliorum adventantium, qui in Quadragesima, vel Adventu, seu alio tempore fuerint, per medium dividantur. De cera atque candelis, quæ in ecclesia offeruntur, à capellano et monachis ecclesia communiter serviatur. Quod vero cerei paschalis et candelarum residuum fuerit, per medium dividatur. Si vero monachi habere voluerint medietatem illius oblationis, quæ fit secunda feria post missam parochialem, non eis prohibeatur. Ipsi autem de procuratione episcopi communiter cum capellano provideant. Oblatio, quæ ad manum